

**ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ**  
**ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΣΑΜΑΡΕΙΤΙΔΟΣ (18/5/2014)**

**Η ερμηνεία του Συμβόλου της Πίστεως (37)**  
**«το συν Πατρί και Υιώ συμπροσκυνούμενον και συνδοξαζόμενον» - Η**  
**ισοτιμία του Αγίου Πνεύματος**

Συνεχίζοντας την προσέγγιση του Συμβόλου της Πίστεως, αγαπητοί μου αδελφοί, φθάνουμε στο σημείο στο οποίο ομολογούμε ότι το Άγιο Πνεύμα προσκυνείται και δοξάζεται από κοινού με τον Θεό Πατέρα και τον Ιησού Χριστό και όχι χωριστά<sup>1</sup>. Η ομολογία αυτή συνιστά επιβεβαίωση της ισοτιμίας και ισοκυρίας που χαρακτηρίζει τα πρόσωπα της Αγίας Τριάδος και διαφυλάττει την ενότητα της μίας Θεότητας. Με την ομολογία αυτή ουδείς μπορεί να διαχωρίσει την τιμή προς ένα ή περισσότερα πρόσωπα της Τριάδος εις βάρος των άλλων, καθώς κάτι τέτοιο θα συνιστούσε έκπτωσή του από το επίπεδο της Θεότητας.

Η Δογματική αυτή πίστη της Εκκλησίας μας στην συμπροσκύνηση και τον συνδοξασμό του Αγίου Πνεύματος με τον Πατέρα και τον Υιό, διακατέχει αδιάπτωτα την Λειτουργική ζωή Της, κεντρική θέση στην οποία κατέχει η Θεία Λειτουργία. Η έναρξη της Θείας Λειτουργίας μαρτυρεί αυτήν ακριβώς την πίστη της Εκκλησίας στο ισότιμο και ισόκυρο της Τριαδικής Θεότητας: «Ευλογημένη η Βασιλεία του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος». Οι ευχές της Θείας Λειτουργίας απολήγουν στην ομολογία «ότι πρέπει Σοι πάσα δόξα τιμή και προσκύνησις, τω Πατρί και τω Υιώ και τω Αγίω Πνεύματι». Αλλά και η υμνολογία της Εκκλησίας μας συμμετέχει στην υπογράμμιση αυτής της αλήθειας: «Δόξα Πατρί και Υιώ και Αγίω Πνεύματι»

Ας προσπαθήσουμε τώρα να φέρουμε την εικόνα της ισοτιμίας και ισοκυρίας των προσώπων της Τριάδος - το καθένα από τα οποία έχει τα δικά Του χαρακτηριστικά και την δική Του αποστολή - στα ανθρώπινα μέτρα. Η κοσμική - ανθρώπινη εξουσία δεν ανέχεται πολυμελείς ηγεσίες. Ακόμα και στο πολίτευμα της Δημοκρατίας, μπορεί να κρατεί η γνώμη των πλειόνων, την αποφασιστική εξουσία, όμως, ασκεί ένα πρόσωπο, σε συνεργασία, ίσως, και με κάποια άλλα. Ο ένας, όμως, έχει την κυρίαρχη ευθύνη. Αυτό συμβαίνει, γιατί στα καθ' ημάς η ισοτιμία και ισοκυρία σε θέσεις εξουσίας, πολλών προσώπων ταυτόχρονα, είναι προβληματική και, τελικά, ατελέσφορη. Οι ανθρώπινοι εγωισμοί, οι φιλοδοξίες, οι αρχηγικές τάσεις, δεν επιτρέπουν να ισχύσει η αρχή της ισοτιμίας, ακόμα και μέσα στην Εκκλησία, όπου οι ανθρώπινες αδυναμίες συμπλέκονται, συχνά, καταστρέφοντας την ενότητα. Αυτή η ενότητα του Πατρός και του

---

<sup>1</sup> Ματθ. 28,19 και Α΄ Κορ. 2,11

Υιού και του Αγίου Πνεύματος, ο συνδοξασμός και η συμπροσκύνησή τους, χωρίς την παραμικρή, μεταξύ τους, αντιπαλότητα, επιτυγχάνεται, γιατί η Αγία Τριάδα λειτουργούσε ανέκαθεν και λειτουργεί πάντοτε ως το υπόδειγμα της τέλει αγάπης και κοινωνικότητας. Παρά το γεγονός ότι πιστεύουμε σε ένα Θεό, με τρία πρόσωπα, το ένα δε μπορεί να υπάρξει χωρίς το άλλο και τα τρία μαζί συνθέτουν την Θεότητα· ο Θεός Πατήρ, ο Μεσσίας Υιός, ο Παράκλητος Άγιο Πνεύμα. Τρία διαφορετικά πρόσωπα, με ξεχωριστά ιδιώματα, με διακριτούς ρόλους που ενώνονται, όμως, σε μία και την αυτή ουσία, λειτουργώντας από κοινού, σε τέτοιο μάλιστα σημείο, ώστε ν' αποτελούν το πρότυπο της κοινωνικότητας, στο πλαίσιο της οποίας ξεδιπλώνονται, με τρόπο μοναδικό, η αγάπη, ο σεβασμός, η αλληλοπεριχώρηση, η ταπείνωση, η συνεργασία. Σ' αυτή τη σχέση ο εγωισμός, η ατομικότητα, ο φθόνος, το συμφέρον δεν υπάρχουν.

«Για τον Χριστιανισμό ο Θεός είναι μία Τριάδα Προσώπων που έχουν τα πάντα κοινά, δηλ. όλη την ουσία, χωρίς να συγχέονται μεταξύ τους ως πρόσωπα. Αυτό συνεπάγεται μία τέλεια αγάπη, επειδή η αγάπη απαιτεί μία πλήρη ενότητα και μία αμοιβαία ανάδειξη των προσώπων που αγαπιούνται. Εδώ το απόλυτο είναι τριπρόσωπο και όχι απρόσωπο. Το πρόσωπο καθεαυτό είναι διασφαλισμένο με την τέλεια αγάπη ανάμεσα σε πρόσωπο και πρόσωπο, που έχει τη βάση στην αληθινή τους συνύπαρξη. Το πρόσωπο σε μία απόλυτη μοναξιά δε μπορεί να είναι το απόλυτο...»<sup>2</sup>

Η σχέση της αγάπης και της απόλυτης ταύτισης των προσώπων της Τριάδος, αγαπητοί μου, μπορεί και πρέπει να λειτουργεί ως υπόδειγμα ζωής για τον καθένα μας, που συναποτελούμε το όλον της εν Χριστώ κοινωνίας. Αυτό το πρότυπο της Τριαδικής ενότητας, στη βάση της ταπείνωσης και της αγάπης, είναι σε θέση να διασφαλίσει την ενότητά μας μέσα στον κόσμο, που ψάχνει στα πρόσωπα των Χριστιανών την αυθεντικότητα του ήθους, από την οποία τόση ανάγκη έχει σήμερα η ανθρωπότητα. Και αυτό το ήθος δε μπορεί ποτέ να είναι αυτόνομο και προσωπικό, παρά μόνο Τριαδικό! ΑΜΗΝ!

*Αρχιμ. Ε.Ο.*

---

<sup>2</sup> Πρωτ. Δημήτριος Στανιλοάε, «Πειραϊκή Εκκλησία», τεύχος 238, Ιούνιος 2012, σελ. 38-39